

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО

УДК 341.9
DOI <https://doi.org/10.32841/ILA.2020.24.24>

АВСІЄВИЧ А. В.,
доктор філософії в галузі права,
доцент кафедри права та правоохоронної діяльності
Хмельницького інституту
Міжрегіональної Академії управління персоналом

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА РЕГУЛЮВАННЯ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ

Анотація. У статті досліджено зміст міжнародно-правових джерел визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, розкривається їх основний зміст. У статті проаналізовано міжнародно-правові джерела регулювання визнання та виконання рішень іноземних комерційних арбітражів, якими є національне законодавство та міжнародні договори. Авторкою розглянуто основні міжнародно-правові акти, що регулюють процедури визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, а також надано характеристику особливостей положень регламентів арбітражів. Наведено зміст положення таких міжнародних документів, як Нью-Йоркська конвенція про визнання і приведення до виконання іноземних арбітражних рішень 1958 р., Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, Типовий закон про міжнародний торговий арбітраж, положення Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж». Розглянуто основні положення вказаних міжнародно-правових актів стосовно відмови у визнанні та виконанні іноземних арбітражних рішень. Наведено основні рекомендації щодо змісту арбітражної угоди з метою уникнення можливих підстав для відмови у визнанні та виконанні арбітражного рішення. Зазначено, що арбітражна угода може бути укладена у вигляді як одного документа, так і арбітражного застереження, яке може бути складовою частиною контракту. Звернено увагу на те, що арбітражна угода обов'язково повинна бути у письмовій формі, вимоги до якої містяться як у національному законодавстві, так і в положеннях міжнародно-правових документів. Окремо акцентовано увагу на можливості визначення компетенції міжнародного комерційного арбітражу у сфері вирішення спору між сторонами. Зазначено про закріплення в Арбітражному регламенті ЮНСІТРАЛ положення про остаточність і обов'язковість рішення міжнародного

арбітражного суду, який розглядає спір на підставі вказаного регламенту ЮНСІТРАЛ. Проаналізовано положення про те, що арбітражне рішення є остаточним і обов'язковим для сторін. Наведено зміст клопотання про визнання і дозвіл примусового виконання іноземного арбітражного рішення, яке повинно бути викладено в письмовій формі і подано до відповідного суду за юрисдикцією.

Ключові слова: визнання та виконання рішення, іноземне арбітражне рішення, міжнародно-правовий механізм, арбітражний регламент, остаточність та обов'язковість арбітражного рішення.

Постановка проблеми. В контексті інтеграції України у європейську та світову спільноту, особливо після підписання Угоди про асоціацію з ЄС, суттєве значення має аналіз джерел правового регулювання визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів в Україні. Сьогодні довіра до міжнародного арбітражу зростає все більше, в тому числі значна кількість спорів розглядається в іноземних юрисдикційних органах. Тому є реальна необхідність удосконалення правового механізму визнання та виконання рішень іноземних юрисдикційних органів в Україні. Важливу роль відіграє і той факт, що є невеликий за обсягом перелік підстав для відмови у визнанні та виконанні іноземних арбітражних рішень, що збільшує інтерес до міжнародного комерційного арбітражу як способу вирішення спорів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі питання визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів досліджувалися у працях таких учених, як: Л. Ануфрієва, М. Бірюкова, Ю. Білоусов, М. Брагін, Н. Горонков, О. Євтушенко, В. Кисіль, В. Коссак, Л. Лунц, Р. Ляшенко, М. Мальський, М. Михайлів, В. Нагнибіда, Ю. Притика, М. Селіванов, Л. Фединяк, С. Фурса, Г. Цірат та інші.

Мета статті – проаналізувати міжнародно-правові джерела регулювання визнання та виконання рішень іноземних комерційних арбітражів, національне законодавство та міжнародні договори.

Виклад основного матеріалу.

Однією з безперечних переваг, що впливають з розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем, є те, що рішення третейського (арбітражного) суду не підлягають оскарженню. Це положення, як правило, традиційно фіксується в арбітражному застереженні, яке може бути включено в контракт або договір чи складене у вигляді окремої арбітражної угоди, яку іноді називають арбітражним компромісом або третейським записом. Доцільно включати в угоду про арбітраж додаткові умови про застосовне матеріальне право, кількісний склад арбітражного суду, місце проведення його засідання та мову арбітражного розгляду.

Одним із найважливіших питань, яке включається в арбітражне застереження, є питання про застосовне право. Якщо сторони не змогли домовитися, це питання вирішуватимуть арбітри. Водночас узгодження цього питання в арбітражному застереженні дасть змогу уникнути непередбачуваності у рішенні арбітрів і краще підготуватися сторонам до захи-

сту своїх інтересів у суді. Арбітражний суд вирішує спори на основі застосовних норм матеріального права, визначеного угодою сторін, яке може передбачати застосування як права України, так і іноземного права. При цьому спір вирішується із застосуванням вибраного сторонами матеріального цивільного права. На думку А.С. Довгерта та В.І. Кисіля, під час вибору як застосовного іноземного права доцільно ознайомитися хоча б із нормами, що регулюють укладені договори, і у разі необхідності надати арбітражному суду нотаріально завірений переклад статей, на які є посилання в позовній заяві або у відзиві на позов [1, с. 54]. У разі відсутності угоди сторін про застосовне право воно визначається арбітражем згідно з колізійними нормами, на які посилається арбітраж.

Формула, що відображає домовленість сторін про те, що рішення, винесене вибраним ними або з їх участю Міжнародним комерційним арбітражним судом, «остаточне й оскарженню не підлягає» [2, с. 65], досить типова і набула широкого практичного розповсюдження під час укладення та виконання зовнішньоекономічних контрактів, а також під час розгляду спорів, які з них випливають або з ними пов'язані.

Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ закріпив, наприклад, як норму міжнародного права положення про остаточність і обов'язковість рішення міжнародного арбітражного суду, який розглядає спір на підставі Арбітражного регламенту ЮНСІТРАЛ. Пункт 2 ст. 32 Арбітражного регламенту ЮНСІТРАЛ визначає, що «арбітражне рішення є остаточним і обов'язковим для сторін. Сторони зобов'язуються виконувати арбітражне рішення без зволікання» [3]. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ, який використовують арбітражні суди, створювані у вигляді арбітражу *ad hoc*, не передбачає можливості оскарження рішення такого арбітражу, зводячи в абсолют положення про остаточність і обов'язковість рішення арбітражу, прийнятого відповідно до Арбітражного регламенту ЮНСІТРАЛ.

Як зазначалося вище, рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду є остаточними і, як правило, не підлягають оскарженню. Відповідно до норм міжнародного права, умов контракту вони повинні виконуватися сторонами добровільно і в строк, встановлений Міжнародним арбітражним судом, який ухвалив рішення. Якщо строк виконання у рішенні не зазначено, то воно підлягає негайному виконанню.

Тому ще на етапі становлення міжнародного третейського арбітражу як світової системи розгляду міжнародних комерційних спорів актуальним було питання забезпечення процедури подальшого визнання і примусового виконання прийнятих арбітражних рішень, що, зокрема, знайшло відображення в Женевському протоколі від 24 вересня 1923 р. і Женевській конвенції від 26 вересня 1927 р., яка, як і раніше, є чинною [4, с. 179]. Однією з переваг міжнародного комерційного арбітражу є наявність встановленого порядку визнання і примусового виконання арбітражних рішень. Основу цього порядку становить Конвенція ООН про визнання і приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк, 1958) [5].

Прийнята в Нью-Йорку в 1958 році Конвенція про визнання і приведення до виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йоркська Конвенція) справедливо сьогодні вважається однією з найуспішніших багатосторонніх конвенцій у сфері міжнародного арбітражу. Можна назвати кілька причин такого успішного застосування Нью-Йоркської конвенції. У ній закладений принцип, що сторона, яка запитує про визнання і приведення до виконання арбітражного рішення, повинна пред'явити до компетентного суду тільки три основні документи: клопотання про виконання, саме арбітражне рішення й арбітражну угоду.

Крім Нью-Йоркської конвенції, в інших міжнародно-правових документах також є норми, які регламентують умови визнання та виконання арбітражних рішень. Зокрема, такі норми містяться в Європейській конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж (1961 р) [6].

Порядок визнання і виконання іноземних арбітражних рішень уніфікований у міжнародному масштабі в Нью-Йоркській конвенції про визнання і приведення до виконання іноземних арбітражних рішень. Відповідно до Нью-Йоркської конвенції, під терміном «іноземні арбітражні рішення» розуміються арбітражні рішення, ухвалені як інституційними арбітражами, так і арбітражами *ad hoc* на території іншої держави, ніж держава, де запитується визнання і приведення до виконання таких рішень. Крім того, цим терміном охоплюються також арбітражні рішення, ухвалені на території держави, де запитується визнання і приведення до виконання таких рішень, які, однак, не вважаються внутрішніми рішеннями у цій державі [5].

Основні принципи визнання та виконання іноземних арбітражних рішень, що містяться в Нью-Йоркській конвенції, зводяться до такого:

1. Визнання і приведення до виконання арбітражних рішень здійснюється відповідно до процесуальних норм тієї країни, де запитується визнання і приведення до виконання цих рішень, у зв'язку з чим національне право держави, де запитується виконання арбітражного рішення, визначає орган, який компетентний визнати і виконати рішення, а також правила такого визнання і виконання.

2. До визнання і виконання арбітражного рішення не повинні застосуватися істотно більш обтяжливі умови або більш високі мита чи збори, ніж ті, які існують для визнання і приведення до виконання внутрішніх судових рішень.

3. Для отримання визнання і приведення до виконання арбітражного рішення зацікавлена сторона повинна звернутися до компетентного органу держави, де запитується визнання, з відповідним клопотанням, а також представити документи, зазначені в ст. IV Нью-Йоркської конвенції.

4. У визнанні та виконанні арбітражного рішення може бути відмовлено лише з підстав, які викладені у ст. V Нью-Йоркської конвенції [7, с. 11].

Значення Нью-Йоркської конвенції, сучасні проблеми її застосування і тлумачення були предметом широкого обговорення міжнародної право-

вої громадськості. Однак, крім Нью-Йоркської конвенції, існує низка інших багатосторонніх і двосторонніх конвенцій та угод, що регламентують тією чи іншою мірою процедуру виконання іноземних арбітражних рішень. З найбільш відомих багатосторонніх конвенцій можна назвати такі, як: Вашингтонська конвенція від 18 березня 1965 р. про розгляд інвестиційних спорів між державами та національними суб'єктами права інших держав (Washington Convention of March, 18, 1965, on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States); Міжамериканська конвенція від 30 січня 1975 р. про міжнародний комерційний арбітраж (Inter-American Convention on international commercial arbitration. Concluded at Panama City on 30 January 1975); Конвенція про розгляд арбітражним шляхом цивільно-правових спорів, що впливають з відносин економічного і науково-технічного характеру (Москва, 1972 р.) та багато інших [4, с. 179; 8]. Крім того, існують різні двосторонні угоди держав із питань взаємного надання правової допомоги, в тому числі в частині визнання та виконання на їхній території судових і арбітражних рішень. Не зайвим буде зазначити, що у ст. VII Нью-Йоркської конвенції передбачено, що її положення не зачіпають дійсності багатосторонніх або двосторонніх угод щодо визнання та приведення до виконання арбітражних рішень, укладених між країнами-учасницями Конвенції, і не позбавляють жодну зацікавлену сторону права скористатися будь-яким арбітражним рішенням у тому порядку і в тих межах, які допускаються законом або міжнародними договорами країни, де запитується визнання і приведення до виконання такого арбітражного рішення.

Відправною точкою будь-якої оцінки правових перспектив примусового виконання рішень є цілісність правової системи країни виконання. З цієї позиції фактично однозначно оцінюється обов'язок країни-учасниці Нью-Йоркської конвенції: по-перше, привести процесуальне законодавство в цій частині у відповідність до положень Конвенції 1958 р., а по-друге, дотримуватися принципу взаємності та приводити до виконання рішення, ухвалені в іншій державі-учасниці Конвенції.

У національних законах про міжнародний комерційний арбітраж, у яких часто арбітражні рішення за своєю юридичною силою прирівнюються до рішень органів національної державної судової системи, передбачаються різноманітні засоби заперечування щодо визнання та виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів із різними і досить тривалими термінами розгляду й великими переліками підстав для скасування ухвалених міжнародними арбітражами рішень, які суттєво відрізняються в різних правових системах. У Типовому законі про міжнародний торговий арбітраж [9], прийнятому в 1985 р. Комісією ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), зроблена спроба поліпшити такий стан, домогтися більшої уніфікації у вирішенні проблеми відмови від визнання і виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів, що становить істотний інтерес для сторін, що беруть участь у міжнародному комерційному арбітражі.

Проблема компетенції міжнародних комерційних арбітражів розглядається за загальним правилом у тих випадках, коли, наприклад, арбітражна угода сформульована неточно або коли відповідач заперечує факт укладення контракту і, відповідно, дійсність арбітражного застереження. У кожній конкретній справі питання про компетенцію арбітражного суду вирішує голова арбітражного суду. Непоодинокі випадки, коли арбітражне застереження викладається неточно, незрозуміло, недостатньо чітко (наприклад, дається неповне або не зовсім правильне найменування арбітражного суду) або пропонується декілька варіантів розгляду спорів, але не вказується, кому належить право вибору одного з передбачених варіантів.

При незрозумілому арбітражному застереженні в контракті арбітражний суд визнає свою компетенцію в тому разі, якщо позивач, який пред'явить позов до арбітражного суду, стверджує, що сторони мали на увазі розгляд спору в цьому арбітражі, а відповідач представляє відзив на позов, у якому проти позовних вимог заперечує, але про відсутність компетенції арбітражу не заявляє. Арбітражний суд має право прийняти справу до провадження та винести рішення по суті спору, а в разі заяви відповідача про відсутність компетенції – розглянути питання про припинення провадження у справі.

Заява про відсутність у арбітражного суду компетенції може бути зроблена не пізніше подання заперечень щодо позову. Призначення стороною арбітра або її участь у призначенні арбітра не позбавляє сторону права зробити таку заяву. Заява про те, що арбітражний суд перевищує межі своєї компетенції, має бути зроблена відразу ж, як тільки питання, яке, на думку сторони, виходить за ці межі, буде поставлено в процесі арбітражного розгляду. Арбітражний суд може в будь-якому з цих випадків прийняти заяву, зроблену пізніше, якщо визнає затримку виправданою.

Спори, що виникли з договірних відносин, пов'язує арбітражне застереження тільки зі сторонами, які уклали контракт. У зв'язку з цим питання про дійсність арбітражної угоди може виникнути і за неналежного оформлення уступки права вимоги у випадках, коли за договором поступаються права та обов'язки або тільки право вимоги. Арбітражний суд визнає свою компетенцію в тих випадках, коли в угодах особливо обумовлюється передача права вимоги, виконання всіх зобов'язань за договором або обумовлюється, що відступлення права вимоги або переведення боргу не тягне жодних змін умов договору [10, с. 47].

Однак, щоб уникнути можливих непорозумінь, в угодах про відступлення права вимоги або переведення боргу доцільно все-таки або підтвердити дійсність арбітражного застереження, або (за необхідності) погодити нове арбітражне застереження.

Ці рекомендації стосуються арбітражних угод, які передбачають розгляд спорів інституційними арбітражами, не зачіпаючи змісту арбітражних угод, які передбачають арбітраж *ad hoc*, оскільки постійно діючий третейський суд має безсумнівні переваги порівняно з арбітражем *ad hoc*.

Державний судовий орган, як правило, не вправі ні скасувати, ні переглянути по суті рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду, тому що, по-перше, виходячи з початкової правової природи Міжнародного комерційного арбітражного суду як суду недержавного, а створеного самими сторонами, суду третейського; по-друге, з причини відсутності відповідної міжнародно-правової бази для подібної діяльності державних судів; по-третє, рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду володіє щодо угоди між сторонами, на основі умов якої воно прийняте, юридичної самостійністю, оскільки не залежить від дійсності самого контракту [11]. Це означає, що рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду живе самостійним життям, його реалізація залежить лише від волі сторони, на користь якої воно відбулося. Слід ще раз акцентувати увагу на тому, що принцип остаточності та обов'язковості рішень міжнародних комерційних арбітражних судів є досить фундаментальним і ефективно діючим. Це правило отримало визнання в законодавстві та судовій практиці різних держав.

Клопотання про визнання і дозвіл примусового виконання іноземного арбітражного рішення повинно бути викладено в письмовій формі, а також містити:

1) найменування стягувача, а також його представника, якщо клопотання подається представником; вказівку на їх постійне або тимчасове місце проживання, а якщо стягувачем є юридична особа, – її місцезнаходження;

2) найменування боржника і вказівку на його постійне або тимчасове місце проживання, а якщо боржником є юридична особа – її місцезнаходження;

3) прохання стягувача про дозвіл примусового виконання, а якщо рішення вже раніше виконувалося, – вказівку про те, в якій частині чи з якого часу потрібно виконати рішення [11].

До клопотання додаються документи, зазначені в ст. IV Нью-Йоркської конвенції, зокрема:

– оригінал арбітражного рішення або належним чином завірена його копія;

– оригінал арбітражної угоди або належним чином завірена копія про передачу до арбітражу всіх або певних спорів, які виникли або можуть виникнути між сторонами у зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, чи мають вони договірний характер, чи ні [5].

Арбітражна угода має бути укладена у письмовій формі у вигляді арбітражного застереження в контракті або у вигляді окремої угоди. Відповідно до ст. 7 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражна угода вважається укладеною у письмовій формі підписаної сторонами, якщо вона міститься в документі, підписаному сторонами, або укладена шляхом обміну листами, електронними пові-

домленнями, якщо інформація, що міститься в них, є доступною для подальшого використання, повідомленнями по телетайпу, телеграфу або з використанням інших засобів електрозв'язку, що забезпечують фіксацію такої угоди, або шляхом обміну позовною заявою та відзивом на позов, в яких одна із сторін стверджує наявність угоди, а інша проти цього не заперечує [11]. Посилання в угоді на документ, що містить арбітражне застереження, є арбітражною угодою за умови, що угода укладена в письмовій формі і це посилання є таким, що робить згадане застереження частиною угоди.

Сторони можуть на свій розсуд домовитись про мову чи мови, які використовуватимуться під час арбітражного розгляду. За відсутності такої домовленості арбітражний суд визначає мову або мови, які повинні бути використані під час розгляду справи. Така домовленість або постанова суду, якщо в них не застережено інше, стосуються будь-якої письмової заяви сторони щодо розгляду справи, всіх рішень, постанов чи інших повідомлень арбітражного суду. Найбільш логічною для арбітражного розгляду є мова контракту. Якщо ж контракт двомовний, доцільно обумовити, якій мові надається перевага при розбіжностях у тлумаченні умов контракту, які найчастіше мають місце через неналежні переклади. Крім того, в арбітражному застереженні слід окремо погодити мову розгляду, оскільки двомовний розгляд – дорога і затяжна процедура. Іноді сторони передбачають у контракті використання під час листування та розгляду справи в арбітражі двох мов. У такому разі обидві сторони зобов'язані надавати всі документи на двох мовах, що також тягне для сторін значні витрати. Якщо арбітражне рішення або угода викладені іноземною мовою, сторона повинна подати також належним чином завірений переклад цих документів. Переклад має бути завірений офіційним перекладачем або дипломатичною чи консульською установою.

Як висновок, необхідно зазначити, що існує достатня кількість міжнародно-правових документів, що регулюють процедури визнання та приведення до виконання іноземних арбітражних рішень. Проте в національному законодавстві є певні прогалини, які необхідно заповнювати та усувати суперечності, що виникають через існування застарілих норм. У законодавстві варто запровадити більш чіткі умови визнання і виконання рішень міжнародних комерційних арбітражів, а процедура має бути спрощена для того, щоб сторони ще більше зверталися до альтернативних засобів вирішення спору, яким є міжнародний комерційний арбітраж. Це звільнить від навантаження державну судову систему України, що сприятиме покращенню якості її роботи. Позитивним моментом у якості правового регулювання визнання і виконання рішень МКАС в Україні є те, що воно розвивається в напрямі уніфікації і гармонізації з основними комерційними партнерами України, що приводить до спрощення вирішення спорів між сторонами.

Література:

1. Міжнародне приватне право. Особлива частина. Підруч. / за ред. А.С. Довгерта і В.І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
2. Матвійчук, В.К. Міжнародний комерційний арбітраж: практикум : у 7 кн. / В.К. Матвійчук, І.О. Хар. К.: Національна академія управління, 2007. 256 с.
3. Арбитражный регламент ЮНСИТРАЛ (пересмотрен в 2010 году). URL: <http://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-r.pdf> (дата звернення 24.11.2020).
4. Міжнародний комерційний арбітраж. Білоусов Ю.В., Конащук В.М., Коссака В.М. та ін.; під ред. У. Гелльманна, В.М. Коссака. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2015. 204 с.
5. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York, 1958) (the «New York Convention»). UNCITRAL. URL: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XXII-2&chapter=22&lang=en (date of access 24.11.2020).
6. Європейська конвенція про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_069 (дата звернення: 30.10.2020).
7. Міжнародний арбітраж в Україні та світі: доктрина і практика : зб. матеріалів круглого столу. НДІ приват. права і підприємництва Нац. акад. прав. наук України, Міжнар. комерц. арбітр. суд при Торг.-пром. палаті України, Юрид. журн. «Право України» ; [ред. кол.: О. Д. Крупчан (голова) та ін.]. К.: НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України, 2010. 72 с.
8. Міжамериканська конвенція про міжнародний комерційний арбітраж 1975 року. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_024 (дата звернення: 2.12.2020).
9. Roth M. The UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration. Practitioner's Handbook on International Arbitration, edited by Dr. Frank-Bernd Weigand, Verlag C.H. Beck München, 2002. 245 p.
10. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство / заг. ред. І.Г. Побірченко ; Торгово-промислова палата України, Міжнародний комерційний арбітражний суд, Морська арбітражна комісія. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 584 с.
11. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.1994 р. № 4002-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 25. Ст. 198.

Avsiievych A. International legal sources of regulation of recognition and enforcement of decisions of foreign commercial arbitrations

Summary. The article examines the content of international legal sources of recognition and enforcement of foreign arbitral awards, reveals their main content. The article analyzes the international legal sources of regulation of recognition and enforcement of decisions of foreign commercial arbitrations, which are national legislation and international treaties. The author considers the main international legal acts governing the procedures for recognition and enforcement of foreign arbitral awards, as well as provides a description of the peculiarities of the provisions of the rules of arbitration. The content of the provisions of such international documents as the New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards of 1958, the UNCITRAL Arbitration Rules, the Model Law on International Commercial Arbitration, the provisions of the Law of Ukraine "On International Commercial Arbitration". The main provisions

of the specified international legal acts concerning refusal in recognition and execution of foreign arbitration decisions are considered. The main recommendations on the content of the arbitration agreement are given in order to avoid possible grounds for refusal to recognize and enforce the arbitral award. It is noted that the arbitration agreement may be concluded as a single document or an arbitration clause, which may be part of the contract. It is also noted that the arbitration agreement must be in writing, the requirements for the form of which are contained in national law and in the provisions of international legal instruments. Special attention is paid to the possibility of determining the competence of international commercial arbitration in the field of dispute resolution between the parties. It is stated that the provision on the finality and binding nature of the decision of the international arbitral tribunal, which considers the dispute on the basis of the said UNCITRAL regulation, is enshrined in the UNCITRAL Arbitration Rules. The provision that the arbitral award is final and binding on the parties is analyzed. The content of the petition for recognition and enforcement of a foreign arbitral award, which must be set out in writing and submitted to the relevant court of jurisdiction.

Key words: recognition and enforcement of the decision, foreign arbitration award, international legal mechanism, arbitration rules, finality and binding nature of the arbitration award.